

ΔΙΑΚΟΝΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ Η' - ΤΕΥΧΟΣ 32 - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2003

Ἀπό τὴν ἐφορτὴ τοῦ Πυροβολικοῦ τοῦ Δ' Σώματος Στρατοῦ.

Μέ τούς μαθητές τοῦ ΣΤ1 και ΣΤ2 τοῦ 4ου Δημοτικοῦ Σχολείου κατὰ τὴν ἐπίσκεψή τους στὴν Ἱερά Μητρόπολη.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2003

Πρός τόν Ἱερό Κλήρο καί τόν εὐσεβῆ Λαό
Τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Ἀδελφοί μου ἀγαπητοί,

Τό μεγαλύτερο γεγονός στήν ἱστορία τοῦ κόσμου, ἡ ἐνανθρώπηση τοῦ Χριστοῦ, ἔλαβε χώρα μέσα στήν ἄκρα σιωπή καί ἀφάνεια. Γεννήθηκε ἀπό τήν παρθένο Μαρία μέσα σ' ἓνα σπήλαιο στήν Βηθλεέμ μιά νύχτα ἤσυχη ὅπως ὅλες οἱ ἄλλες, σπαργανώθηκε ὅπως ὅλα τά βρέφη καί τοποθετήθηκε στήν φάτνη τῶν ζώων σέ ἔνδειξη τῆς ἄκρας ταπεινώσεώς Του.

νά βροῦμε ὄχι χορτάρι ἀλλά τόν οὐράνιο ἄρτο, τῆς ζωῆς τό σῶμα.

Ὁ Κύριος ἐγινε μέσα στό παχνί τοῦ κόσμου ἡ ζωοποιός τροφή τῶν ἀνθρώπων. Ἔτσι, προσφέρεται καθημερινά γιά νά ζήσουμε ἐμεῖς. Κάθε φορά πού τελεῖται ἡ Θεία Εὐχαριστία, πάνω στήν ἁγία τράπεζα, προσφέρεται ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς γιά νά ζήσουμε αἰώνια καί νά ἀποβάλλουμε ἀπό μέσα μας τήν πικρία ἀπό τά ξυλοκέρατα

Καί ἐξηγεῖ γράφοντας σ' ἓνα λόγο του στήν ἐνανθρώπηση ὁ Ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, ὅτι τοποθετήθηκε στήν φάτνη γιατί οἱ ἄνθρωποι εἶχαν φθάσει σ' ἓνα σημεῖο πνευματικῆς κατάπτωσης πού μόνον ἐκεῖ θά τόν συναντοῦσαν.

Ὁ Κύριος, ὅταν ἦρθε πάνω στή γῆ, βρῆκε ἀποκτηνωμένο τόν ἄνθρωπο. Γι' αὐτό τοποθετεῖται στή φάτνη, σάν νά ἦταν τροφή, ὥστε νά ἀλλάξουμε τόν κτηνοπρεπῆ βίο μας μέ τήν συνετή ζωή, πού ἀρμόζει στό ἀνθρώπινο γένος, δηλαδή γιά

τῆς ἁμαρτίας.

Τό γεγονός λοιπόν τῆς ἐνανθρωπήσεως καλύφθηκε ἀπό τήν σιωπή. Ἀπό τά ἑκατομμύρια τῶν ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι ζοῦσαν τότε, ἐλάχιστοι μόνον ποιμένες πληροφορήθηκαν αὐτό ἀπό τόν Ἄγγελο Κυρίου, πού ἐμφανίστηκε καί τοῦς διεμήνυσε ὅτι “Ἐτέχθη σήμερον Σωτήρ ὃς ἐστί Χριστός Κύριος”.

Ὁ Θεός λοιπόν δέν προβάλλει τό σωτήριο ἔργο Του, δέν ἐπιβάλλει τήν παρουσία Του στίς καρδιές καί στήν ζωή τῶν

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΑΚΟΝΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2003
ΤΕΥΧΟΣ ΛΒ΄

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ,
ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ
κ.κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ

ΤΗΛ.: 2541022505 - 2541028305

FAX: 2541025581

Συντακτική Επιτροπή

Πρωτοπρ. Γεώργιος Ἀναγνωστόπουλος
Ἀρχιμ. Σωφρόνιος Γκουτζίνης
Ἀρχιμ. Παντελεῖμων Μουτάφης

Φιλολογική Επιμέλεια

Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανος

Σχέδια

Γιάννης Μενεσίδης

*Στὰ κείμενα διατηρεῖται
ἡ ὀρθογραφία τῶν συγγραφέων*

**ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ
ΔΕΚΤΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΑΡΘΡΑ - ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ**

Διεύθυνση

Περιοδικό **“ΔΙΑΚΟΝΙΑ”**
Ἱερά Μητρόπολις Ξάνθης & Περιθεωρίου
Τ.Θ. 270, Τ. Κ. 671 00 ΞΑΝΘΗ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ “ΤΕΛΕΙΑ + ΠΑΥΛΑ”
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΜΠΡΩΚΟΥΜΗ 31 ΞΑΝΘΗ
ΤΗΛ.: 2541024536, FAX: 2541075110
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ: 1ο χλμ. ΞΑΝΘΗΣ-ΚΑΒΑΛΑΣ
ΤΗΛ.: 2541071178

ἀνθρώπων, ἀλλά διακριτικά χτυπᾶ τὴν πόρτα τῆς ψυχῆς μας καὶ ζητᾶ νὰ τοῦ ἀνοίξουμε γιὰ νὰ γίνει ἡ καρδιά μας τὸ νέο σπήλαιο ποῦ θὰ φιλοξενηθεῖ, γιὰ νὰ φέρει τὴν πολυπόθητη εἰρήνη στὶς καρδιές μας πρῶτα καὶ στὸν κόσμο μας ἔπειτα.

Ἡ διόρθωση τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου δέν θὰ ἔλθει παρὰ μόνον μέ τὴν ἀλλαγὴ τῆς δικῆς μας ζωῆς, τῆς στάσεως καὶ συμπεριφορᾶς. Νὰ ἀποδεχθοῦμε τὸν ἄλλον ὅπως εἶναι, μέ τίς ἀρετές καὶ τίς ἀδυναμίες του, ὡς τὴν ζωντανή εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, νὰ σκύψουμε στὸν ἄρρωστο, στὸν ἀδύνατο, στὸν περιφρονημένο, ἀφοῦ αὐτός εἶναι ἀδελφός μας ἐν Χριστῷ. Ἔτσι ἡ εἰρήνη ἀπὸ τὴν ψυχὴ μας, τὸ περιβάλλον μας, νὰ γίνει εἰρήνη τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Ὁ Θεάνθρωπος Κύριος, γεννᾶται μέσα σ’ αὐτὸν τὸν ἄκοσμο καὶ ἄλογο κόσμο, γιὰ νὰ προσφέρει στὸν ἄνθρωπο τὴν δυνατότητα τῆς συνεργασίας γιὰ τὴν ἀνάκαμψή του. Μέσα στὴν φαινομενικὴ ἀδυναμία του κρύβει τὴν δύναμη τοῦ πλοῦτου τῆς θεότητάς Του.

Εἶναι τὸ φῶς ποῦ διαλύει τὰ σκοτάδια καὶ ἀνακαινίζει τὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο. Γι’ αὐτὸ τὸ μήνυμα τῆς μεγάλης γιορτῆς εἶναι: Ἀδελφοί, νὰ ἀντισταθοῦμε στὴν θύελλα τῶν παθῶν καὶ στὴν φθορὰ τῆς φύσεως, νὰ ἀντισταθοῦμε στὴν προσπάθεια τῆς εὐτέλειας τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, νὰ ἀντισταθοῦμε στὴν ἀφασία τῆς ὑποκριτικῆς κοινωνίας μας ποῦ “διυλίζει τὸν κώνωπα καὶ καταπίνει τὴν κάμηλο”.

Νὰ ἀντισταθοῦμε στὶς φωνές, στὰ ἀλλελαίζοντα κύμβαλα, στὸν ἀγῶνα τῆς προβολῆς καὶ ἐπιβολῆς καὶ μέσα στὴν σιωπὴ τῆς Χριστουγεννιάτικης νύχτας, νὰ ἀκούσουμε τὸ ἀγγελικὸ μήνυμα “Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη”, μήνυμα ἀγάπης, μήνυμα καταλλαγῆς, συνεργασίας, συναδέλφωσης, μήνυμα ἀποδοχῆς τοῦ ἄλλου, μήνυμα ἀγάπης καὶ αὐτοῦ τοῦ ἔχθρου. Αὐτὸ εἶναι ἀδελφοί μου τὸ μήνυμα τῶν Χριστουγέννων.

Διάπυρος πρὸς τὸν
τεχθέντα Κύριον εὐχέτης

Ὁ Μητροπολίτης
† Ὁ ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ο ΘΕΟΣ ΕΦΑΝΕΡΩΘΗ ΕΝ ΣΑΡΚΙ

Ἄρχιμ. Παύλου Ἰωάννου
Τεροκήρυκος

Τὰ Χριστούγεννα “ὁ Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί”. Τὰ Χριστούγεννα ὁ ἄπειρος καὶ ἀκατάληπτος Θεὸς κλείνει τοὺς οὐρανοὺς καὶ κατεβαίνει στὴ γῆ. Ἡ πράξη εἶναι τοῦ Θεοῦ. Καὶ εἶναι ἡ σάρκωση τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ἡ γέννηση τοῦ Χριστοῦ. Τὸ μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον. Εἶναι χαρακτηριστικὰ τὰ λόγια τοῦ ἀποστόλου: “Ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου ἐξάπεστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸ αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον”. Τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ὁ κατάλληλος καιρὸς. Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ κατάλληλος καιρὸς; Εἶναι ὁ χρόνος, ἡ ὥρα πού ὁ ἄνθρωπος κατάλαβε ὅτι δὲν θὰ μπορέσει νὰ σωθεῖ μὲ τὶς δικές του δυνάμεις. Καὶ τότε πλέον ὁ Θεὸς κινεῖται πρὸς τὸν ἄνθρωπο. Ὁ Θεὸς λυγίζει τοὺς οὐρανοὺς καὶ κατεβαίνει στὴ γῆ. Ὁ Θεὸς φανερώνεται ἐν σαρκὶ καὶ σκηνώνει ἐν ἡμῖν. Εἶναι ἡ ὥρα πού ὁ λόγος, ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ σαρκούται. Ὁ Θεὸς μπαίνει στὴ γῆ. Τὰ Χριστούγεννα γιορτάζουμε αὐτὴν τὴν ἀλήθεια, αὐτὴ τὴν πράξη, τὴν ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ. Μέχρι τότε ὁ ἄνθρωπος εἶχε προσπαθήσει μὲ τὶς θρησκείες καὶ τὶς φιλοσοφίες του νὰ ὑπερβεῖ τὸ τεῖχος. Τώρα ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς γκρεμίζει τὸ τεῖχος πού χωρίζε τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ ἔρχεται νὰ μπεῖ μέσα στὸ χῶρο καὶ στὸν κόσμον τοῦ ἀνθρώπου. Ἐρχεται νὰ ζήσει ἀνάμεσά του, νὰ γίνῃ ἄνθρωπος. Νὰ ζήσει σὰν ἄνθρωπος μαζί μὲ τοὺς ἀνθρώπους. Τώρα ἔρχεται ὁ Θεὸς καὶ προσλαμβάνει τὴν ἀνθρώπινη φύση. Θὰ πρέπει νὰ σταθοῦμε μὲ πολλὴ προσοχὴ καὶ μὲ πολὺ σε-

βασμὸ σ’ αὐτὴν τὴν ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ. Στὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἐπιλέγει ὁ Θεὸς νὰ σώσει τὸν ἄνθρωπο. Ὁ Θεὸς σέβεται τὴν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ἀκριβῶς ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς μπαίνει στὸν κόσμον καὶ στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ ἡ ἐπιβεβαίωση τοῦ πόσου ὁ Θεὸς σέβεται τὸν ἄνθρωπο.

Δὲν ἔρχεται ὁ Θεὸς μ’ ἓνα καινούριο νόμο, μὲ καινούριες ἐντολές σὰν ἄρχοντας καὶ δυνάστης γιὰ νὰ πάρει μὲ τὸ ζόρι τὸν ἄνθρωπο καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσει σὲ μιὰ ἄλλη ζωὴ. Ἔστω καὶ ἂν ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀπογοητευθεῖ, θέλει ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα καὶ τῆς δικῆς του ἐλευθερίας.

Τὶ ἔρχεται νὰ κάνει ὁ Θεός; Ἐρχεται νὰ δώσει στὸν ἄνθρωπο τὴ δυνατότητα νὰ ἐπανέλθει ἀπὸ ἐκεῖ πού ξεκίνησε, νὰ βρεῖ καὶ πάλι τὸ δικό του πρόσωπο, ἀλλὰ μὲ τὴ δική του θέληση. Πρὶν ἀπὸ τὴ σάρκωση τοῦ Θεοῦ, ὁ ἄνθρωπος καὶ νὰ ἤθελε δὲν μπορούσε νὰ σωθεῖ. Τώρα μὲ τὴ σάρκωση τοῦ Θεοῦ, ὁ ἄνθρωπος ὅταν θέλει μπορεῖ νὰ σωθεῖ. Αὐτὴ εἶναι ἡ διαφορὰ.

Τὶ σημαίνει ἀκόμα ἡ σάρκωση τοῦ Θεοῦ; Τὰ Χριστούγεννα αὐτὸ πού ἐγίνε εἶναι ὅτι ἡ ἀνθρώπινη φύση, ἡ γεμάτη φθορὰ καὶ θάνατο μπολιάζεται μὲ ἓνα καινούριο μπόλι, μὲ τὸ μπόλι τοῦ Θεοῦ. Ὅπως μπολιάζουμε ἓνα δένδρον γιὰ νὰ μᾶς δώσει μιὰ καλύτερη ποιότητα καρπῶν, ὅπως μπολιάζουμε ἓνα φυτὸ γιὰ νὰ μᾶς δώσει καλύτερη ποιότητα ἄνθους, ἔτσι καὶ τώρα μπολιάζεται ἡ

άνθρωπινη φύση για να μᾶς δώσει μιὰ καινούρια ποιότητα ζωῆς. Τὶ σημαίνει ὅμως μπολιάζω ἓνα δένδρο; Δὲν καταργῶ τὸ δένδρο αὐτό, δὲν τὸ ξεριζώνω νὰ τὸ πετάξω καὶ νὰ τὸ κάψω καὶ στὴ θέση του νὰ φυτέψω ἓνα καινούριο, ἀλλὰ ἔρχομαι στὸ κορμὶ αὐτοῦ τοῦ δένδρου νὰ τοῦ ἐκκεντρίσω μιὰ νέα ποιότητα ζωῆς. Ὁ Θεός, λοιπόν, δὲν ἔρχεται νὰ καταστρέψει τὸ πλάσμα του, δὲν ἔρχεται νὰ καταστρέψει καὶ νὰ εξαφανίσει τὸν ἄνθρωπο καὶ νὰ βάλει στὴ θέση του ἓνα καινούριο ὄν, ἀλλὰ ἔρχεται, αὐτόν, τὸν πεπτωκότα ἄνθρωπο, νὰ τὸν ἀναστήσει. Ἔρχεται αὐτὴ τὴν ἀνθρώπινη φύση, τὴν τραυματισμένη, νὰ τὴν μπολιάσει μ' ἓνα καινούριο μπόλι ζωῆς, μὲ μιὰ νέα ποιότητα ζωῆς, μὲ αὐτὴ τὴ ζωὴ ποὺ θὰ εἶναι πλέον ικανὴ νὰ νικήσει τὸ θάνατο. Μένει κανεὶς κατάπληκτος μπροστὰ στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, μπροστὰ στὴ σοφία τοῦ Θεοῦ, μπροστὰ στὸ σεβασμὸ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ. Πάλι ὁ Θεὸς ἔρχεται νὰ κεντρίσει τὴν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὄχι νὰ τὸν ἀναγκάσει νὰ κάνει κάτι ποὺ δὲ θέλει. Αὐτὸ λοιπὸν ἔγινε τὰ Χριστούγεννα. Ὁ Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί. Ὁ Λόγος ἔγινε σὰρκα. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ γίνεται καὶ ἔγινε Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

Γιατὶ ὅμως ἔγινε αὐτό; Τὴν ἀπάντησὴ μᾶς ἔδωσε μὲ ἓνα θαυμάσιο τρόπο ὁ ὑμνωδὸς τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου μ' ἐκείνον τὸν περιφημὸν στίχο: “Ἐένον τόκον ἰδόντες ξενωθῶμεν τοῦ κόσμου, τὸν νοῦν εἰς οὐρανὸν μεταθέντες, διὰ τοῦτο γὰρ ὁ ὑψηλὸς Θεὸς ἐπὶ γῆς ἐφάνη ταπεινὸς ἄνθρωπος, βουλόμενος ἐλκῦ-

σαι πρὸς τὸ ὕψος τους αὐτῶ βοῶντας ἀλληλουΐα”.

Διατὶ λοιπὸν ὁ ὑψηλὸς Θεὸς ἐφάνη ἐπὶ γῆς ταπεινός; Βουλόμενος ἐλκῦσαι πρὸς τὸ ὕψος. Γιατὶ θέλησε νὰ ἐλκύσει καὶ πάλι στὸ ὕψος τὸ δικό του τὸν ἄνθρωπο. Ἡ πτώση τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦταν μιὰ ἀπλὴ ἠθικὴ παράβαση, ἦταν ἡ ἐκπτώσή του ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ Θεοῦ. Τώρα ὁ Θεὸς κατεβαίνει γιὰ νὰ ἐλκύσει καὶ πάλι τὸν ἄνθρωπο σ' αὐτὸ τὸ ἀρχικό του ὕψος, σ' αὐτὴν τὴν πρώτη του θέση. Ἀξίζει νὰ σταθούμε λίγο μὲ προσοχὴ στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, στὴν ταυτότητα τοῦ Θεανδρικοῦ προσώπου.

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἀρχίζει τὸ εὐαγγέλιό του μὲ τὰ λόγια: “Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεό, καὶ Θεὸς ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν καὶ ἔθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας”.

Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ λοιπόν, τὸ δεῦτερο πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὁ ὁποῖος ἦταν πάντοτε μαζί μὲ τὸν Πατέρα, τώρα γίνεται σὰρκα, σαρκώνεται καὶ σκηνώνει ἐν ἡμῖν. Σκηνώνει μέσα στὴν ἀνθρώπινη φύση καὶ μέσα στὴν ἀνθρώπινη ζωὴ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ νέος Ἀδάμ, ὁ γενάρχη μᾶς καινούργιας ἀνθρωπότητας. Πολὺ ἐπέμενε ἡ Ἐκκλησία στὴν ταυτότητα τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ καὶ δίδαξε μὲ βάση τὰ Εὐαγγέλια ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος Ἄνθρωπος. Ὅτι οἱ δύο φύσεις, ἡ Θεία καὶ ἡ Ἀνθρώπινη, ἠνώθησαν “ἀσυγχύτως”, δηλαδὴ χωρὶς νὰ συγχέεται ἡ μία μὲ τὴν ἄλλη, καὶ

“ἀδιαιρέτως”. Ἐπέμενε πάρα πολὺ ἡ Ἐκκλησία στὸ νὰ διατηρήσει καὶ νὰ διασώσει τὴν ἀλήθεια γιὰ τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ἀπέναντι στὶς ποικίλες αἰρέσεις ποὺ δημιουργήθηκαν καὶ ποὺ θέλησαν νὰ ἀρνηθοῦν τὴν ταυτότητα τὴν ἀληθινὴ τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ.

Εἶναι λοιπὸν κατ’ ἀρχὴν ὁ τέλειος Θεός, ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, τὸ δεύτερο πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδας, ἐκεῖνος ποὺ μαζί μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, εἶπε καὶ ἐγέναν τὰ πάντα, διὰ τῶν ὁποίων οἱ οὐρανοὶ στερεώθηκαν καὶ ἡ γῆ θεμελιώθηκε. Ὁ ἀναρχος, αἰδιος καὶ αἰώνιος Θεὸς καὶ ταυτόχρονα αὐτὸς ὁ ἄχρονος Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ σὲ κάποια στιγμή μπαίνει μέσα στὸ χρόνο, γίνεται ἄνθρωπος τέλειος, προσλαμβάνει δηλαδὴ ὅλο τὸ πλήρωμα τῆς ἀνθρώπινης φύσης.

Εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι ὁ Χριστὸς μπαίνει στὴν ἱστορία τοῦ κόσμου ὄχι σὰν καρπὸς τῆς συνάφειας τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναίκος, ἀλλὰ σὰν ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στὴν ἀνθρώπινη φύση. Ὅταν ἡ Παναγία πληροφορεῖται τὸν εὐαγγελισμό, πληροφορεῖται ὅτι θὰ γεννήσει υἱὸν καὶ προβάλλει τὴν ἀνθρώπινη καὶ αὐτονόητη ἀπορία της: “πῶς ἔσται μοι τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω”, ἡ ἀπάντησή τοῦ Ἀρχαγγέλου εἶναι: “πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοί”. Ὅπως τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο εἶναι ἡ αἰτία τῆς ζωῆς, ὅπως τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο συγκροτεῖ τὸν πρῶτο ἄνθρωπο, ἔτσι καὶ τώρα τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο μέσα στὰ ἄχραντα σπλάχνα τῆς Παναγίας συγκροτεῖ τὴν ἀνθρώπινη φύση τοῦ Χριστοῦ, κι ἔτσι πλέον ὁ Χριστὸς προσλαμβάνει μέσα στὰ ἄχραντα σπλάχνα τῆς Παναγίας τὴν ἀνθρώπινη φύση μὲ ὅλα τὰ ἀδιάβλητα πάθη, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, δηλαδὴ μὲ τὴν πείνα, τὴ δίψα, τὸν κόπο, τὴν ὀδύνη, ἀλλὰ ἔξω ὅμως ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Γιατὶ ἡ ἁμαρτία δὲν εἶναι ἡ ἀρχικὴ πραγματικότητα τῆς ἀνθρώπινης

φύσης, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πτώσης τοῦ ἀνθρώπου.

Τώρα, δὲν κληρονομεῖται στὸν Χριστὸ, στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, ἡ ἁμαρτία τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως κληρονομεῖται σ’ ὅλα τὰ ὑπόλοιπα πρόσωπα, ἀκριβῶς γιὰ τὸν ὑπερφυσικὸ τρόπο τῆς σύλληψης τοῦ Χριστοῦ. Ἔτσι πλέον ὁ Χριστὸς μπαίνει μέσα στὴν ἱστορία τοῦ κόσμου, γεννᾶται ἀπὸ τὴν Παναγία σὰν τέλειος ἄνθρωπος καὶ ταυτόχρονα εἶναι τέλειος Θεός. Αὐτὸ τὸ μικρὸ βρέφος ποὺ γεννᾶται στὴ Βηθλεὲμ ποὺ εἶναι κατὰ πάντα ἄνθρωπος, ὁμοῖος μὲ μᾶς, τὴν ἴδια στιγμή εἶναι καὶ ὁ τέλειος Θεός. Εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὰ τὰ λόγια τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: “ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς Θεότητος σωματικῶς”. Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς διευκρινίζει πέρα γιὰ πέρα ὅτι στὸ πρόσωπο τοῦ ἀνθρώπου Χριστοῦ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς Θεότητος καὶ τονίζει αὐτὴ τὴ λέξη καὶ τὸ πᾶν καὶ τὸ πλήρωμα ἀκριβῶς γιὰ νὰ μᾶς διαβεβαιώσει ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ταυτόχρονα καὶ ὁ τέλειος Θεός, δὲν ὑπολείπεται σὲ τίποτα ἀπὸ τὴ θεότητα τῶν ἄλλων δύο προσώπων, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἔτσι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ τέλειος Θεός καὶ ὁ τέλειος ἄνθρωπος. Στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ἀποκαθίσταται καὶ πάλι ὁ παράδεισος, δηλαδὴ ἡ κοινὴνία τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸ Θεό. Στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ἡ ἀνθρώπινη φύση κοινωνεῖ μὲ τὴ θεία φύση, χωρὶς μὲν ἡ θεία φύση νὰ ἀλλοιώνεται, μεταδίδει ὅμως στὴν ἀνθρώπινη τὴ σωτηρία καὶ τὴ θέωση. Ἡ ἀνθρώπινη φύση στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ἐκκεντρίζεται καὶ μπολιάζεται ὅπως εἶπαμε μὲ τὸ μπόλι τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ καρπίσει τὸ ἄνθος τῆς ἀνάστασης καὶ τὸν καρπὸ τῆς ἀθανασίας. Αὐτὴ εἶναι ἡ μεγάλη μας χαρὰ. Αὐτὴ εἶναι ἡ μεγάλη μας ἐσορτή, αὐτὰ εἶναι τὰ Χριστούγεννα τῆς Ἐκκλησίας, αὐτὰ εἶναι τὰ Χριστούγεννα τοῦ ἀνθρώπου. Τώρα ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ γίνει Θεός.

ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἄρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη
Ἱεροκήρυκος

Ο μοναχισμός δέν εἶναι ἕνας αυτόνομος θεσμός, ἀλλά ὑπάρχει ἐντός τῆς Ἐκκλησίας καί γιά τήν Ἐκκλησία. Ἡ μοναχική ζωή ὑπάρχει ὡς χάρισμα μέσα στήν ἐκκλησιαστική κοινότητα, θεσμικά ὁμως ὀργανώνεται μετά τό τέλος τῶν διωγμῶν καί τήν ἀναγνώριση τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἐπίσημης θρησκείας τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας.

Ἡ μαζική ἔνταξη πρῶν εἰδωλολατρῶν στήν Ἐκκλησία εἶχε πολλές συνέπειες στή ζωή της, ἀφοῦ αὐτή ἔπρεπε νά μεταβληθεῖ ὥστε νά ἀναποκριθεῖ στίς ἀπαιτήσεις καί προσδοκίες τῶν νέων πιστῶν. Ἡ ποιμαντική αὐτή εὐλογισία τῆς Ἐκκλησίας εἶχε ὁμως καί ἀρνητικές συνέπειες, ἀφοῦ συχνά ἐνίσχυσε μιᾶ “λαϊκή θρησκευτικότητα”, εἰς βάρος τοῦ χαρίσματος καί τῆς αὐθεντικῆς πνευματικῆς ζωῆς. Σ’ αὐτή τήν ἱστορική στιγμή θεσμοποιεῖται ὁ μοναχισμός: χριστιανοί πού ἐπιθυμοῦν νά βιώσουν τήν πληρότητα τοῦ εὐαγγελικοῦ μηνύματος φεύγουν στήν ἔρημο, καί βιώνουν ἕνα νέο, ἀναίμακτο εἶδος μαρτυρίου, τό “μαρτύριο τῆς συνειδήσεως”.

Ἡ στροφή τῶν μοναχῶν ἀπό τόν κόσμο πρὸς τήν “ἔσωτέρα ἔρημο”, ἔχει καί συμβολικό χαρακτήρα ἀφοῦ ὑποδηλώνει τήν ἀπαραίτητη γιά τήν ἐν Χριστῶ ζωή κίνηση ἀπό τά γύρω πρὸς τόν ἑαυτό

μας, πού χαρακτηριστικά ἔχει περιγράψει ὁ Μ. Βασίλειος στό ἔργο του “Ὁμιλία εἰς τό *Πρόσεχε σεαυτῶ*”. Εἶναι μιᾶ κίνηση μετανοίας καί προσφορᾶς τῆς ζωῆς πρὸς τόν Θεό. Ὁ μοναχός φεύγει ἀπό τόν κόσμο ὄχι γιατί μισεῖ τόν κόσμο, ἀλλά γιατί μισεῖ τόν ἑαυτό του. Τόν θεωρεῖ ἁμαρτωλότερο ὄλων καί φεύγει γιά νά καθαρισθεῖ ἀπό τήν ἁμαρτία του. Ἔτσι δέν δέχεται τιμές καί δόξες, οὔτε κἂν αὐτή τήν ἴδια τήν χάρη τῆς ἱερωσύνης. Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι κανείς ἀπό τοὺς θεμελιωτές τοῦ ὀρθοδόξου μοναχισμοῦ τόν 4ο αἰῶνα δέν ὑπῆρξε ἱερέας.

Ἡ ἀπροθυμία αὐτή τῶν πρῶτων μοναχῶν γιά νά λάβουν τή χειροτονία, ὀφείλεται, στόν ἴδιο τόν χαρακτήρα τοῦ ὀρθοδόξου μοναχισμοῦ. Ὁ ὀρθόδοξος μοναχισμός δέν ἔχει ποιμαντικές, ἀκτιβιστικές ἢ κοινωνικές διαστάσεις (γιά αὐτό ἄλλωστε δέν ἐμφανίσθηκαν ποτέ στόν ὀρθόδοξο μοναχισμό τά “τάγματα” τῆς Δύσεως, ἂν καί πολλοί σύγχρονοί μας θά τό ἐπιθυμοῦσαν), ἀλλά εἶναι ἕνα διαρκές ἐσωτερικό μαρτύριο καί μιᾶ ἐσχατολογική μαρτυρία. Ὁ μοναχός, σύμφωνα μέ ἕνα λόγο τοῦ “Γεροντικοῦ”, παραμένοντας στό ἀσκηταριό, τό κελλί ἢ τό κοινόβιο του, μυστικά ἀγιάζει τόν τόπο, μετανοῶν, κλαίων καί προσευχόμενος, καί γι’ αὐτό ἡ προσφορά του

στην Ἐκκλησία εἶναι ἀνεκτίμητη. Σκοπὸς τοῦ μοναχοῦ δὲν εἶναι ἡ κοινωνικὴ ἢ ποιμαντικὴ ἐργασία, ἀλλὰ ἡ σιωπὴ, ὁ ἀγιασμός καὶ ἡ μετάνοια. Αὐτὰ εἶναι τὰ κύρια ἔργα του. “Ὅλα τὰ ὑπόλοιπα, ἀκόμη καὶ ἡ ποιμαντικὴ ἐργασία, ἀποτελοῦν “πάρεργο”, κατὰ τὴ μοναχικὴ ὀρολογία.

Εἶναι ἐκτροχιασμός τοῦ μοναχισμοῦ ἡ τάση τῆς ἀποκλειστικότητος καὶ ἡ ταύτιση τῆς ἐκκλησίας μὲ μιὰ συγκεκριμένη μορφή μοναχισμοῦ ἢ καὶ μὲ ἓνα συγκεκριμένο μοναστήρι, ὡς ἐάν δὲν ὑπάρχει ἄλλοῦ ἢ σωτηρία!!! Τὸ πνεῦμα αὐτό, δυστυχῶς ὄχι ἄγνωστο στίς μέρες μας, βρῖσκεται στοὺς ἀντίποδες τοῦ φρονήματος τῶν μεγάλων θεμελιωτῶν

τοῦ μοναχισμοῦ Μ. Ἀντωνίου, Σάββα τοῦ ἡγιασμένου, Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου, ἀλλὰ καὶ τῶν συγχρόνων μιμητῶν τους, Γέροντος Παΐσιου, π. Ἐφραίμ Κατουνακιώτου, Γέροντος Σωφρονίου Σαχάρωφ κ. ἄ.

Καὶ βέβαια ἐνασχολήσεις ὅπως ἡ δημοσιογραφία ἀνωνύμων ἐταιρειῶν καὶ ἡ εἰσαγωγὴ τους σέ ἡμεδαπὰ ἢ καὶ ἀλλοδαπὰ χρηματιστήρια, ἢ καὶ ἡ θέσπιση διακονήματος “ἐπὶ τῶν δημοσίων σχέσεων”, μὲ γεύματα ἐργασίας, συναντήσεις μὲ πολιτικούς καὶ οἰκονομικούς παράγο-

ντες, φανερώνουν ἐκκοσμίκευση καὶ ἀλλοτρίωση τοῦ μοναχισμοῦ, ἡ ὁποία πονᾷ καὶ θλίβει ὅλους μας.

Τὰ ὅσα παραπάνω γράφονται, μὲ ἀγάπη καὶ πόνο ψυχῆς, δὲν θὰ εἶχαν καμμία ἀξία ἂν προέρχονταν μόνο ἀπὸ τὸν ὑπογράφοντα: “Ἡ πλάνη αὐτὴ (ἐνν. τοῦ ἀκτιβισμοῦ) ὁδηγεῖ εἰς μίαν ὑπερδρα-

στηριοποίησιν καί, προκειμένου περὶ προσβληθέντων ὑπ’ αὐτῆς μοναχῶν, εἰς μίαν ἐκκοσμίκευσιν, ὡς ἐάν ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου δὲν προέρχεται ἐκ τῆς μυστικῆς Χάριτος τῆς διαχωμένης ἐκ τῆς σταυρικῆς θυσίας τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, τῆς ἐν ἐκάστη Θεῖα Λειτουργίᾳ ἐπαναβιουμένης καὶ ἐπὶ

πᾶσαν τὴν κτίσιν ἀγαθῶς ἐπενεργούσης, ἀλλ’ ἐκ τῶν εὐτελῶν ἔργων ἡμῶν, τῶν καλῶν μὲν ἴσως, ἀλλὰ τοῖς κοσμικοῖς ἐμπειστευμένων καὶ μικρὰν ἀνάπαυσιν, ἀλλ’ οὐχὶ τὴν σωτηρίαν τῶν πέριξ παρεχομένων”. Ἡ ἐπισήμανση αὐτῆ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου εἶναι μιὰ διαρκῆς ὑπόμνηση ὄχι μόνο πρὸς τοὺς Ἁγιορεῖτες μοναχοὺς πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπευθύνεται, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὅλους ὅσους ἀγαποῦν τὴν μοναχικὴ ζωὴ, στοὺς ὁποίους συγκαταλέγεται ἀναξίως καὶ ὁ συντάκτης τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΆΓΙΟ ΙΓΝΑΤΙΟ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Ἄρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη
Πρωτοσυγγέλλου

Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο τεύχος

Αφιετηρία τῆς θεολογικῆς σκέψης τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου στὸ θέμα τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας στὸ πρόσωπο τοῦ ἐπισκόπου ἀποτελεῖ ἡ ἐνότητα τῶν τριῶν προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος. Χαρακτηριστικὸ εἶναι τὸ ἀκόλουθο ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴ πρὸς Φιλαδελφείς. “Μία γὰρ ἔστιν ἡ σὰρξ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καὶ ἓν αὐτοῦ τὸ αἷμα, τὸ ὑπὲρ ἡμῶν ἐκχυθὲν ... καὶ εἷς ἐπίσκοπος, ἅμα τῷ πρεσβυτερίῳ, καὶ τοῖς διακόνοις τοῖς συνδούλοις μου. Ἐπεῖπερ καὶ εἷς ἀγέννητος, ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ· καὶ εἷς μονογενὴς Υἱός, Θεὸς Λόγος καὶ ἄνθρωπος· καὶ εἷς Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας ... καὶ μία ἡ Ἐκκλησία”. Παρόμοια θέση διατυπώνει καὶ στὴν ἐπιστολὴ πρὸς Ἐφεσίους: “ὄντες λίθοι ναοῦ πατρὸς, ἡτοιμασμένοι εἰς οἰκοδομὴν Θεοῦ Πατρὸς, ἀναφερόμενοι εἰς τὰ ὕψη διὰ μηχανῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς ἔστιν σταυρός, σχοινίῳ χρώμενοι τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ”.

Ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ἀναφέρει μερικὲς χαρακτηριστικὲς περιπτώσεις, οἱ ὁποῖες ἀποτελοῦν παραδείγματα τῆς λειτουργίας τοῦ ἐπισκόπου ὡς ἐγγυητοῦ τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας. Στὶς συχνὲς συγκεντρώσεις τῶν χριστιανῶν γιὰ νὰ προσευχηθοῦν, καθὼς καὶ γιὰ τὴν τέλεση τῶν Μυστηρίων, ἡ παρουσία τοῦ ἐπισκόπου ἀποτελεῖ τὴν ἐγγύηση τῆς ἐγκυρότη-

τος καὶ κατὰ συνέπειαν τῆς παροχῆς τῆς Θείας Χάριτος.

Ἡ ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας μορφοποιεῖται καὶ μὲ τὴ σχέση κοινωνίας πού ὑπάρχει μεταξὺ τῶν χριστιανικῶν κοινοτήτων, τῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν, οἱ ὁποῖες συναποτελοῦν τὴν Καθολικὴ Ἐκκλησία. Εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι ὁ σύνδεσμος αὐτὸς ἐκφράζεται μὲ τὶς ἐπισκέψεις τῶν μελῶν μιᾶς ἐκκλησίας σὲ ἄλλη, μὲ τὴν ἀποστολὴ ἀντιπροσώπων, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἀλληλογραφία μεταξὺ τῶν τοπικῶν ἐκκλησιῶν, κυρίως γιὰ θέματα πού σχετίζονται μὲ θέματα δογματικὰ καὶ ἐκκλησιολογικά.

Τὴν τοπικὴ Ἐκκλησία ἀντιλαμβάνεται ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὰ ἐπίθετα πού χρησιμοποιεῖ στὶς ἐπιστολές του, ὡς τὴν Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ, ὡς τὴν καθόλου, τὴν Οἰκουμενικὴ Ἐκκλησία. Τὴν Ἐκκλησία τῆς Φιλαδελφείας ἀποκαλεῖ Ἐκκλησίαν Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἐφέσου γράφει χαρακτηριστικά: “Ἰγνάτιος ὁ καὶ θεοφόρος τῆ εὐλογημένη ἐν μεγέθει Θεοῦ πατρὸς πληρώματι, τῆ προωρισμένη πρὸ αἰώνων εἶναι διὰ παντὸς εἰς δόξαν παράμονον, ἄτρεπτον, ἠνωμένη καὶ ἐκλελεγμένη ἐν πάθει ἀληθινῶ ἐν θελήματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τῆ Ἐκκλησία τῆ ἀξιομακαρίστῳ τῆ οὔσῃ ἐν Ἐφέσῳ τῆς Ἀσίας”.

Ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος στὴν

ἐπιστολή του πρὸς Μαγνησιεῖς περιγράφει τὸν ἐπίσκοπο ὡς “προκαθήμενον εἰς τόπον Θεοῦ”, καὶ αὐτὸ γιατί, ὅπως ἐρμηνεύεται ἀπὸ σύγχρονους θεολόγους, κατεῖχε αὐτὴ τὴν ἐξαιρετικὴν θέσιν κατὰ τὴν εὐχαριστιακὴν σύναξιν. Ὁ ἅγιος Ἰγνατίος φαίνεται ὅτι χρησιμοποιοῦν τὸν ὄρο “ἐπίσκοπος”, διότι κατ’ αὐτὸν ὁ Θεὸς εἶναι ὁ κατ’ ἐξοχὴν ἐπίσκοπος, τὴν θέσιν τοῦ ὁποίου κατέχει στήν εὐχαριστιακὴν σύναξιν ὁ προεστώς της, δηλαδή ὁ ἐπίσκοπος. Διαφωτιστικὴ σὲν σημαίει αὐτὸ εἶναι ἡ εἰκόνα τοῦ βιβλίου τῆς Ἀποκαλύψεως, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία τὸ θυσιαστήριον, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται μπροστὰ σὲ τὸ θρόνον τοῦ Θεοῦ, ἀποτελεῖ τὸ κέντρο τῆς συνάξεως τοῦ πλήθους.

Μὲ τὸ νόημα τοῦ ὁράματος αὐτοῦ συμφωνεῖ ἡ ἀποψη τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ἡ θέσιν τοῦ ἐπισκόπου βρῖσκεται μπροστὰ σὲ τὸ θυσιαστήριον, ἔχοντας γύρω του τοὺς πρεσβυτέρους καὶ μπροστὰ του τὸ

λαό. Κατὰ τὸν ἅγιον Ἰγνατίον λοιπόν, ἡ θέσιν τοῦ ἐπισκόπου εἶναι πρωτεύουσα κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς Θείας Εὐχαριστίας, προσφέρει τὰ Τίμια Δῶρα καὶ γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ τὸν θεωρεῖ ὡς εἰκόνα καὶ τύπον τοῦ Θεοῦ ἢ τοῦ Χριστοῦ. Ἡ θέσιν αὐτὴ τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου ἀντανακλοῦσε καὶ τὴν κοινὴ ἀντίληψιν τοῦ συνόλου τῆς

Ἐκκλησίας τῆς ἐποχῆς του, ἀντίληψιν σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ἡ σύναξις τῶν χριστιανῶν γιὰ τὴν τέλεσιν τοῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας ἀποτελεῖ τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τόσο ἀπὸ χριστολογικῆ ὅσο καὶ ἀπὸ ἐκκλησιολογικῆ ἀποψη. Ἡ ἀντίληψιν αὐτὴ, δηλαδή ἡ Ἐκκλησία ὡς Σῶμα Χριστοῦ, δημιουργεῖ

καὶ τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἐξασφαλίζεται σὲ τὸ πρόσωπο τοῦ ἐπισκόπου καὶ μάλιστα κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας.

“ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ ΤΟΥ 2004”

Ἄρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανου
Ἱεροκήρυκος

Εθιμο πανάρχαιο καί ὑπερεθνικό ἀποτελεῖ ἡ ἀνταλλαγή εὐχῶν τήν ἡμέρα τῆς Πρωτοχρονιάς μέ ἐπικρατέστερη τήν σύντομη καί περιεκτική “Καλή Χρονιά”. Ἀλήθεια, ἔχουμε σκεφτεῖ πόσες ἐλπίδες, προσδοκίες, πόθους, ὁράματα περικλείουν αὐτές οἱ δύο λέξεις; Ὅλοι μας διακατεχόμεστε ἀπό τήν αἴσθηση ὅτι κάτι ξεκινᾷ ἀπό τήν ἀρχή, τά προβλήματα πού ἐπισωρεύτηκαν θά ἐπιλυθοῦν, οἱ ἀντίξοες συνθήκες θά ὀμαλοποιηθοῦν, οἱ σχεδιασμοί θά ὑλοποιηθοῦν μέσα στή νέα χρονιά. Καί ἡ ἐλπίδα ροδίζει μέσα στίς ψυχές μας!

Βέβαια ψυχραιμότερη ἐκτίμηση μᾶς προσγειώνει στήν πραγματικότητα. Ἡ ἔννοια χρόνος εἶναι σχετική μιά καί ἡ ροή τοῦ χρόνου εἶναι ἀκατάπαυστη. Ὁ χρόνος, ὡς ἀνθρώπινη ἐπινόηση εἶναι ἐνιαῖος καί ἀδιαίρετος. Ὡστόσο ὁ ἄνθρωπος ἀποκτώντας συναίσθηση τῶν πεπερασμένων ὁρίων του καί ἀδύναμος νά ἀντιμετωπίσει τή φθορά καί τό θάνατο προσπαθεῖ νά ἀμυνθῇ. Ἐπιχειρεῖ τήν κατάτμηση, τόν τεμαχισμό τοῦ χρόνου γιά νά διασκεδάσει τόν πανικό του ἀπό τήν ἐπίγνωση τῆς παροδικότητάς ἀλλά καί γιά πρακτικούς λό-

γους πού σχετίζονται μέ τήν εὐκολότερη χρήση του καί τήν κριτική του ἀποτίμηση.

Ἡ Ἐκκλησία μας πού ἔχει δικό της ἐνιαύσιο καί σταθερό ἑορταστικό κύκλο, ὅπως καθορίζεται ἀπό τά σωτηριώδη γεγονότα τῆς θείας οἰκονομίας, χρησιμοποιοῦν τίς ὁροθεσίες τοῦ χρόνου γιά ποιμαντικούς λόγους πού στοχεύουν στήν οἰκοδομή τοῦ πληρώματος. Ὁ χρόνος ἐμφανίζεται κενός ὥστε νά τόν πληρώσουμε μέ ἔργα ἀγάπης καί ἀρετῆς.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀπευθυνόμενος στούς Ἐφεσίους κάνει λόγο γιά τήν ἔξαγορά τοῦ χρόνου “ἔξαγοραζόμενοι τόν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσὶ” (Ἐφεσ. ε΄, 16). Ἀτενίζοντας το χρόνο μέσα ἀπ’ τήν προοπτική αὐτή συναισθανόμεστε ὅτι ἀποτελεῖ μεγίστη δωρεά τοῦ Θεοῦ καί τεκμήριο τῆς ἀγάπης Του. Στόν ἱερό χωρο τῆς Ἐκκλησίας ὁ χρόνος τῆς ζωῆς μας ἔξαγιαίνεται. Παύει νά ὑπολογίζεται ὡς ἀριθμητικό ἢ ποσοτικό ζήτημα καί γίνεται σωτηριολογικό γεγονός. Εἴμαστε χρωμένοι ἔναντι τοῦ Θεοῦ γιά τήν ὀρθή διαχείριση τοῦ χρόνου. Ἀπό τήν χρήση αὐτή θά ἔξαρτηθεῖ τό μέλλον μας ὄχι μόνο στήν ἀτέρμονη αἰωνιότητα,

ἀλλά καί σ' αὐτήν τήν πρόσκαιρη παραμονή μας στή γῆ. Ἐλλωστε τό ἕκαστοτε παρόν πρέπει νά ἀντέχει τόν ἔλεγχο τῆς αἰωνιότητας.

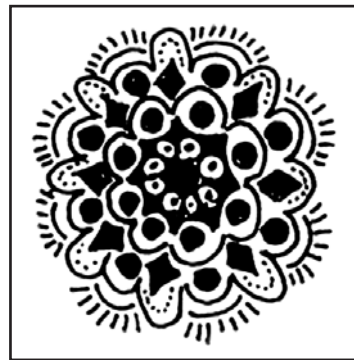
Στή λατρεία τῆς Ἐκκλησίας μας γευόμαστε καί ψαύουμε τήν αἰωνιότητα. Ἀπό τή στιγμή πού ὁ ἄχρονος Θεός εἰσέρχεται στό φυσικό χρόνο μέ τή σάρκωση τοῦ Θεοῦ Λόγου, ὁ ἄνθρωπος κατακτᾷ τήν αἰωνιότητα. Ἡ δική Του χρονικότητα σημαίνει τή δική μας αἰωνιότητα. Στή Θεία Εὐχαριστία προγευόμαστε τῆς αἰωνίου ζωῆς στόν παρόντα χρόνο, ὅπως ὁμολογοῦμε στό ἀκροτελεύτιο ἄρθρο τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως. Ἔτσι χρόνος σημαίνει εὐκαιρία μετανοίας, πνευματική ἐγρήγορση, καθημερινό ἀγῶνα, ἔμπονη προσευχή, διαρκή μνήμη θανάτου. Σημαίνει πίστη στήν “ἐν Χριστῷ ζωή” καί ὄχι κατασπατάλησή του σέ πλουτοκρατικές ἐπιδιώξεις, πρόσκαιρες ἀπολαύσεις, σαρκολατρικές ἐκδηλώσεις ἀνώφελα καί ἐπιβλαβῆ ἔργα πού χαρακτηρίζονται ὡς “ἄκαρπα ἔργα τοῦ σκότους” (Ἐφεσ. ε', 11).

“Ὁ καιρός τῆς παρουσίας ζωῆς σε νεσταλμένος ἐστίν” (Α' Κοριν. ζ', 29). Εἶναι ἔγκλημα, καί θά δώσουμε λόγο στό Θεό, νά μὴν τόν ἀξιοποιοῦμε ἀποδοτικά καί νά τόν δαπανοῦμε ἀπερίσκεπτα σέ ματαιότητες. Ἔχουμε ἱερό χρέος νά ἐκμεταλλευτοῦμε τό χρόνο καί νά ἀξιοποιοῦμε τίς εὐκαιρίες γιά νά ἐργαζόμαστε ἄοκνα τή σωτηρία μας καί τή μετάβαση μας ἀπό τόν παρόντα στό μέλλοντα

αἰώνα. Ἄλλοίμονο σέ κεῖνον πού θά ἀνακαλύψει ὅτι τά χρόνια πέρασαν ἀνώφελα, ἀναξιοποίητα μέ μόνο ἀντίκρουσμα τήν φθορά, τήν προσέγγιση τοῦ θανάτου.

Ἡ ἀριότερη ἀξιοποίηση τοῦ χρόνου πρέπει νά ἀποτελεῖ καθημερινό μέλημα μας “Ἴδου νῦν καιρός εὐπρόσδεκτος, ἰδου νῦν ἡμέρα σωτηρίας” (Β' Κοριν. στ', 2). Ὁ τραγικός Λατίνος ποιητής Σενέκας προειδοποιεῖ ὅτι εἶναι φοβερή ἡ ταχύτητα μέ τήν ὁποία φεύγει ὁ χρόνος. Μακάρι νά ἐγκολλωθοῦμε τό σωτηριῶδες μήνυμα τῆς Ἐκκλησίας καί τό νέο ἔτος νά εἶναι μεστό ἔργων ἀγαθῶν, περιόδος μετανοίας καί ἐπιστροφῆς στό Χριστό καί καθημερινός ἀγῶνας νά κατακτήσουμε τήν αἰωνιότητα διότι “πεπλήρωται ὁ καιρός καί ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ” (Μαρκ. α' 15).

Μέ αὐτόν τόν τρόπο ὁ νέος χρόνος καί ἡ ἐναπομένουσα ζωή μας θά κυλάει ὁμαλά καί θά εἶμαστε ἀσφαλισμένοι στό ἔλεος καί τή χρηστότητα τοῦ Κυρίου μας.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ
ΠΑΝΤΕΛΕΜΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ
ΑΥΤΟΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Με άφορμή τὰ ὅσα τὶς τελευταῖες ἡμέρες γράφονται καὶ συζητοῦνται περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ αὐτοπροσδιορισμοῦ τῶν Ἑλλήνων Πολιτῶν, ὁ Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου Παντελεήμων δηλώνει:

1. Στὴ Θράκη γιὰ δεκαετίες ζοῦμε ἄρμονικὰ Χριστιανοὶ καὶ Μουσουλμάνοι καὶ καυχώμεθα ὅτι ἀποτελοῦμε πρότυπο εἰρηνικῆς συμβίωσης γιὰ ὁλόκληρο τὸν κόσμο.

2. Σύμφωνα μὲ τὴ Συνθήκη τῆς Λωζάνης, στὴ Θράκη κατοικοῦν Ἑλληνες πολῖτες, Χριστιανοὶ καὶ Μουσουλμάνοι, πὸν ἀπολαμβάνουν ἰσονομία καὶ ἰσοπολιτεία. Ὑπάρχουν δὲ περιπτώσεις, ὅπως σὲ θέματα ἐκπαίδευσης, ὅπου οἱ Μουσουλμάνοι ἀντιμετωπίζονται προνομιακὰ ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Πολιτεία.

3. Ὑπάρχει μιὰ ἔντονη ἀνησυχία στὸν πληθυσμὸ τῆς Θράκης μετὰ ἀπὸ τὰ δημοσιεύματα τοῦ Τύπου πὸν προσπαθοῦν νὰ ἐπηρεάσουν τὴν ἔκδοση ἀποφάσεως ὑπὲρ τοῦ ὑπὸ διάλυση Σωματείου “Τουρκικὴ Ἐνωση Ξάνθης”.

4. Ἡ ἀποδοχὴ τοῦ αὐτοπροσδιορισμοῦ ὡς συλλογικοῦ δικαιώματος ἐνέχει τὸν κίνδυνο διεκδικήσεως ἀναγνώρισης Ἐθνικῆς Μειονότητας, κάτι πὸν δυναμιτίζει τὶς σχέσεις τῶν κατοίκων τῆς Θράκης, λαμβανομένου μάλιστα ὑπ’ ὄψιν τοῦ γεωγραφικοῦ μας χώρου.

5. Θέλουμε νὰ πιστεύουμε ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη θὰ ἀποφανθεῖ μὲ βάση τὶς Διεθνεῖς Συνθήκες, τοὺς Ἑλληνικοὺς Νόμους καὶ τὸ Ἐθνικὸ συμφέρον.

Η ΑΓΓΕΛΟΦΥΛΑΚΤΗ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ

Δημητρίου Α. Μαυρίδη
Μηχανικοῦ

Αὐτὸς ποὺ βρίσκεται μέσα στὴν πόλη τῆς Ξάνθης, ἢ ἔρχεται πρὸς τὴν Ξάνθη ἀπὸ τὴν πεδιάδα, βλέπει πάντα κάποια, ἢ ὅλα, ἀπὸ τὰ τρία μοναστήρια τῆς. Ἡ θέα τῶν μοναστηριῶν συμπληρώνει τὴ γοητευτικὴ εἰκόνα τῆς Παλιᾶς Πόλης καὶ στεφανώνει τὰ γύρω ὑψώματα, τὰ ὁποῖα χωρὶς τὰ μοναστήρια θὰ φαινόταν ἄξενα καὶ ἀπειλητικά. Σήμερα, μὲ τὴν ἀνέγερση σύγχρονων πολυόροφων οἰκοδομῶν, τὰ μοναστήρια τῆς Ξάνθης δὲν εἶναι πιὰ ἀμέσως ὄρατά. Ὡστόσο, ἡ παρουσία τῶν μοναστηριῶν συνεχίζει νὰ ἐντυπωσιάζει. Τόσο, ποὺ ὁ εὐαίσθητος ἐπισκέπτης ἔχει τὴ βεβαιότητα πὼς περιβάλλεται ἀπὸ ἱερὴ προστασία, ἐνῶ ὁ κάτοικος τῆς πόλης ἀσυναίσθητα ἀντιλαμβάνεται τὴν παρουσία καὶ τὴν εὐλογία τῶν μοναστηριῶν ὡς πηγὴ οἰκείωσης καὶ σιγουριᾶς.

Σύμφωνα μὲ παλιές τοπικὲς προφορικὲς παραδόσεις, οἱ χριστιανοὶ κάτοικοι τῆς Ξάνθης θέλουν τὴν πόλη τους ἀγγελοφύλακτη. Τὰ μοναστήρια τῆς Παναγίας τῆς Ἀρχαγγελιώτισσας, τῆς Παναγίας Καλαμοῦς καὶ τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν, καθὼς καὶ τὸ μοναστηράκι τοῦ Ἁγίου Νικολάου στὰ ἀβαθῆ τῆς λιμνοθάλασσας τῆς Βιστωνίδας, σχηματίζουν σταυρὸ καὶ καθαγιάζουν τὸ χῶρο, ἐξασφαλίζοντας μόνιμη Θεία παρουσία καὶ ἱερὴ προστασία. Ὁλόκληρὴ ἡ εὐρεία περιφέρεια τῆς πόλης καθαγιάζεται, ἀφοῦ, σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση, ἡ πόλη καὶ

ἡ περιφέρειά της προστατεύονται ἀπὸ τὸν Τίμιο Σταυρὸ. Ἡ πόλη εἶναι “σταυρωμένη” καὶ τὰ μοναστήρια τῆς εἶναι “σταυροῦτα”. Τὸ “σταύρωμα” σημαίνει τὴν καθαγίαση ἀπὸ τὸν Σταυρὸ, ἐνῶ τὰ “σταυροῦτα” εἶναι τὰ κτίσματα καὶ τὰ σημεῖα ποὺ φέρουν τὸν Σταυρὸ. Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀπλῶς μόνο μία τοπικὴ παράδοση, ἀλλὰ πρόκειται γιὰ κάτι γενικότερο, τὸ ὁποῖο μᾶς συνδέει μὲ τὴ βυζαντινὴ Ξάνθεια καὶ τὴ βυζαντινὴ πολεοδομικὴ ἀντίληψη. Βαθὺ μυστήριον καλύπτει τὴ βυζαντινὴ Ξάνθεια καὶ τὰ ἴχνη τῆς εἶναι ἐλάχιστα. Μᾶς εἶναι ἄγνωστη ἡ ἱστορία τῶν μοναστηριῶν τῆς σημερινῆς Ξάνθης, τὰ ὁποῖα κτίζονται καὶ ξανακτίζονται στὶς ἴδιες βάσεις μετὰ ἀπὸ καταστροφὲς καὶ θεομηνίες. Ἡ γνωστὴ σέ μᾶς ἀνοικοδόμησή τους γίνεται μετὰ τοὺς καταστροφικὸς σεισμοὺς τοῦ 1829, οἱ ὁποῖοι ἰσοπέδωσαν ὀλόκληρὴ τὴν πόλη. Τὰ μοναστήρια τῆς Ξάνθης πρέπει νὰ χρονολογῶνται ἀπὸ τὴ μεσοβυζαντινὴ ἢ τὴν ὑστεροβυζαντινὴ περίοδο, ὅπως φαίνεται ἀπὸ ἴχνη στὰ καθολικά τους.

Οἱ παρατηρήσεις μας δὲν σταματοῦν ἐδῶ στὰ μοναστήρια, ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπεκταθοῦν καὶ στὸν χῶρο τῆς πόλης.

Στὸν ἱστορικὸ οἰκισμό, λοιπόν, ποὺ σήμερα ὀνομάζουμε “Παλιὰ Πόλη”, δὲν ὑπάρχουν κτίσματα παλιότερα ἀπὸ τὴ δεκαετία τοῦ 1830. Πρόκειται γιὰ μία νέα πόλη, ποὺ κτίζεται, μετὰ τὴν ἰσοπέδωσή της ἀπὸ τοὺς σεισμοὺς,

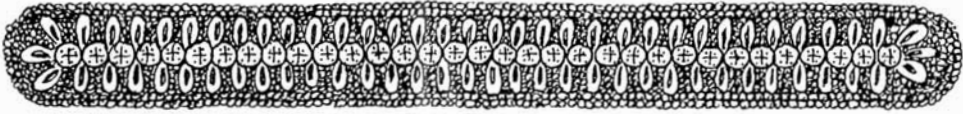
πάνω στὰ περιγράμματα τῶν δρόμων καὶ τῶν ὀχυρώσεων, τὰ ὁποῖα διατηροῦνται γιὰ αἰῶνες. Ἡ Ξάνθεια, ὡς τειχισμένος οἰκισμός, ἔχει κυκλική περίμετρο μὲ ἀκρόπολη στὸ βόρειο ἄκρο. Ἐνας κύριος δρόμος φαίνεται νὰ διασχίζει τὴν Παλιὰ Πόλη ἀπὸ τὴν Ἀνατολή πρὸς τὴ Δύση, ἐνῶ ἕνας δεύτερος κύριος δρόμος κάθετος τοῦ προηγούμενου, ὀδηγεῖ πρὸς τὸν Βορρᾶ. Ἐκεῖ ποὺ οἱ δυὸ δρόμοι τέμνονται κάθετα, βρίσκεται τὸ κέντρο τῆς πόλης καὶ ἡ κύρια ἐκκλησία τῆς πόλης. Πρόκειται γιὰ τὴ ρωμαιοβυζαντινὴ “μέση” ὁδὸ, ποὺ μαζὶ μὲ τὸν κάθετὸ τῆς δρόμο ἀπὸ τὸ Νότο πρὸς τὸ Βορρᾶ σχηματίζουν σταυρὸ. Στὸ σημεῖο τομῆς τῶν δρόμων ὀρίζεται ὁ “ὄμφαλός” τῆς πόλης. Ὁ “ὄμφαλός” εἶναι συνήθως ἡ πλατεία, ὅπου καὶ ἡ κύρια ἐκκλησία. Ἐκεῖ, μὲ πόλο τὸν σταυρὸ τῆς ἐκκλησίας, προεκτείνεται ἕνας κατακόρυφος νοερὸς ἄξονας πάνω πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ κάτω πρὸς τὸ Νάδιρ. Ἐνα κοσμολογικὸ σταυρικὸ σύμβολο σὲ τρεῖς διαστάσεις σχηματίζεται καὶ περιλαμβάνει τὸ ἐπίγειο καὶ τὸ οὐράνιο σύμπαν. Μὲ ἄλλα λόγια, πρόκειται γιὰ τυπικὸ βυζαντινὸ συμβολισμό, γνωστὸ ἀπὸ τὶς μεγαλειώδεις συλλήψεις τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου κατὰ τὸν σχεδιασμὸ τῆς Νέας Ρώμης-Κωνσταντινούπολης. Ἔχουμε ἐδῶ, μία ἱερὴ καὶ ὄχι ἀντικειμενικὴ-ἐπιστημονικὴ γεωγραφία. Ὁ βυζαντινὸς ἄνθρωπος ζητᾶ νὰ συνδέσει τὸν κοσμικὸ χῶρο μὲ τὸ οὐράνιο ἐπέκεινα καὶ νὰ ἱεροποιήσει τὸν κόσμο. Ἀνάλογο πολεοδομικὸ σχεδιασμὸ συναντᾶμε σὲ πολλὰς πόλεις τῆς βυζαντινῆς

ἐποχῆς, ὅπως π.χ. στὴ Θεσσαλονίκη, τὴ Νίκαια τῆς Βιθυνίας, τὴν Ἀδριανούπολη, τὴν κάτω πόλη τῆς Μονεμβασίας καὶ τὴ Ραιδεστό.

Στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, φύση, περιβάλλον καὶ ἄνθρωπος θεωροῦνται ὡς ἐνότητα καὶ καθαγιαζονται. Δὲν ὑπάρχει σὲ μᾶς ἡ κυρίαρχη στὴ Δύση διάσταση τοῦ πραγματικοῦ καὶ τοῦ ὑπερβατικοῦ κόσμου. Εἶναι ὅπως ἡ βυζαντινὴ εἰκαστικὴ μας παράδοση, στὴν ὁποία εἰκονίζεται μία πνευματικὴ μετουσίωση σὲ ἀντίθεση πρὸς τὴ ζωγραφικὴ τῆς Δύσης, κατὰ τὴν ὁποία τὰ πράγματα εἰκονίζονται φυσιοκρατικὰ καὶ αἰσθητικὰ.

Τέτοιες ἀπλές, πλὴν ἀσυνήθιστες, παρατηρήσεις καὶ διαπιστώσεις ἴσως ξενίσουν. Συχνὰ ἀποκτοῦμε τὴ βεβαιότητα ὅτι ὁ ἐκσυγχρονισμὸς καὶ ὁ παγκοσμιοποιημένος συρμὸς μᾶς ὑποχρεώνουν νὰ περιφρονοῦμε, ἢ νὰ ἀπορρίπτουμε ὅ,τι μᾶς φαίνεται ξεπερασμένο ἢ ὅ,τι δὲν θέλουμε, ἢ δὲν μποροῦμε πιά, νὰ καταλάβουμε. Ἄλλοτε πάλι, μᾶς κυριεύει ἡ ἐντύπωση ὅτι χάσαμε τὰ χαρακτηριστικὰ μας ὡς ἱστορικὸς λαός, καὶ αὐτὸ μᾶς στεναχωρεῖ. Πίσω ἀπὸ αὐτὲς τὶς στάσεις βρίσκεται τὸ γεγονός τῆς ἀποϊεροποίησης τοῦ χώρου, ποὺ ἐπιχειρεῖ ὁ Δυτικὸς Πολιτισμὸς μὲ ἀποκορύφωμα τὴ δημιουργία τοῦ μή-τόπου καὶ τὴν ἀποξένωση τοῦ ἀνθρώπου. Ὡστόσο, ἡ καθημερινὴ πραγματικότητα, ὅπως ἡ αἴσθησις τῆς παρουσίας τῶν ἀγγέλων στὴν εὐρεία περίμετρο τῆς πόλης τῆς Ξάνθης, δημιουργεῖ παρήγορη, ἐλπιδοφόρα διάθεση καὶ μᾶς ὑπενθυμίζει τὸ βυζαντινὸ μας παρελθόν.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΖΑΝΘΗΣ ΙΩΑΚΕΪΜ ΜΑΡΤΙΝΙΑΝΟΣ 1875 - 1953

Ἄρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη
Ἱεροκήρυκος

Υπάρχουν κάποιες ἐπέτειοι μέσα στό χῶρο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, πού δέν πρέπει νά διαφεύγουν ἀπό τήν μνήμη μας, διότι τό παρελθόν ἀποτελεῖ ἱερά παρακαταθήκη γιά τό παρόν καί χρυσή ἐγγύηση γιά ἕνα καλύτερο μέλλον.

Ἔτσι, στό χῶρο τῆς τοπικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, συμπληρώθηκαν τήν 11-12-2003 πενήντα ἔτη ἀπό τήν πρὸς Κύριον ἐκδημία τοῦ Μακαριστοῦ Μητροπολίτου Ξάνθης καί Περιθεωρίου κυροῦ Ἰωακείμ Μαρτινιανοῦ, ἱεράρχου ἐπιφανοῦς, ὑψηλῆς μορφώσεως καί ἀφοσιωμένου στήν Ἐκκλησία καί τό Γένος.

Ὁ Ἰωακείμ Μαρτινιανός ἐγεννήθη τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1875 εἰς τήν Μοσχόπολιν τῆς Βορείου Ἠπείρου, πλησίον τῆς Κορυτσᾶς. Κατά τήν ἐφηβικὴν του ἡλικία, ἔρχεται εἰς τήν Κωνσταντινούπολιν καί φοιτᾷ ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ, ἐν συνεχείᾳ δέ εἰς τήν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης, ἐξ ἧς ἀπεφοίτησε τό 1898. Ἀκολουθῶν καί μέχρι τοῦ 1903 διδάσκει εἰς τό Γυμνάσιον καί εἰς τό Κεντρικόν Ζάππειον Παρθεναγωγεῖον τῆς Ἀδριανουπόλεως, ὡς καί ἀργότερον ἐν Σέρραις.

Πολύ γρήγορα ὁ μεγαλοπρεπὴς ἐκεῖνος Οἰκουμενικός Πατριάρχης

Ἰωακείμ ὁ Γ΄ (1878-1884, 1901-1912) διέκρινε τό ζῆλο του καί τόν εἰσάγει εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἱεροῦ κληροῦ. Ἡ εἰς Διάκονον χειροτονία του, ἔλαβε χώρα τήν Μεγάλῃ Πέμπτῃ 4ῃ Ἀπριλίου τοῦ 1903, ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου, ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, κατὰ τό Συνοδικόν συλλειτουργοῦν διὰ τόν καθγιασμό τοῦ Ἁγίου Μύρου. Λίαν συντόμως ἐτελέσθη καί ἡ εἰς Προσβύτερον χειροτονία του. Ὡς τήν εἰς Ἐπίσκοπον ἐκλογὴν του διετέλεσε καθηγητὴς τῆς ἐν Χάλκῃ Ἑλληνομπορικῆς Σχολῆς καί ἱερατικῶς προϊστάμενος τοῦ ἐν Γαλατᾶ ἱεροῦ ναοῦ Παναγίας Καφφατιανῆς.

Τὴν 5ην Ἰουλίου τοῦ 1911, ἐκλέγεται παμψηφεί Μητροπολίτης Βελεγράδων, δηλαδή τῆς σημερινῆς Μητροπόλεως Βερατίου εἰς τήν Ἀλβανίαν, ἐχειροτονήθη δέ τήν Κυριακὴν 10ην Ἰουλίου 1911, ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, συνιερουργούντων τῶν Μητροπολιτῶν: Δέρον, Μυτιλήνης, Λήμνου, Δεβρῶν καί Κρήνης. Ὁ Ἰωακείμ ἐρχόμενος εἰς τήν Μητρόπολιν του ἐπέδειξε ἰδιαίτερον ζῆλον πρὸς ἀναδιοργάνωσιν αὐτῆς, παρὰ τό ἀντίξοον τῶν περιστάσεων. Μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ Ἀλβανικοῦ κράτους οἱ δυσκολίες πού ἀντιμετώπιζε ἦταν καθημερινές καί τελικὰ διὰ τήν

ἔθνικὴν του δράσιν ἀπελάθηκε στήν Ἑλλάδα στίς 27-4-1921.

Μετά ἀπό τήν σταθερὴ ἄρνηση τῶν Ἀλβανῶν περὶ ἐπανόδου τοῦ Ἰωακείμ εἰς τήν ἐπαρχίαν του, στίς 9-10-1924 ἐκλέγεται Μητροπολίτης Παραμυθίας. Μετά τήν Μικρασιατικὴ Καταστροφή καὶ τὸν ἐρχομὸ στήν Ἑλλάδα χιλιάδων προσφύγων τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο προέβη στήν δημιουργία νέων προσωποπαγῶν Μητροπόλεων στὸ ἔδαφος τῶν Νέων Χωρῶν, γιὰ τήν ἀποκατάσταση τῶν προσφύγων Ἀρχιερέων. Μεταξὺ αὐτῶν ἰδρύεται καὶ ἡ Ἱερά Μητρόπολις Νέας Πελαγονίας (Πτολεμαΐδα), στήν ὁποία τοποθετεῖται ὁ Ἰωακείμ Μαρτινιανός τήν 3-9-1925. Πολλὰ θυμίζουσι ἐκεῖ ἀκόμα καὶ σήμερον τὸ δεκάχρονο πέρασμά του.

Τὴν 3-11-1935 μετετέθη στήν Μητρόπολη Ξάνθης. Καὶ ἐνταῦθα ὁ Ἰωακείμ δὲν ἔμελλε νὰ ποιμάνῃ τὸ ποιμνιον τοῦ ἄνευ ταλαιπωριῶν. Μετά τὴν εἰσβολὴ τῶν Γερμανικῶν στρατευμάτων στήν Ἑλλάδα τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1941 καὶ τὴν παραχώρηση τῆς διοικήσεως τῆς Δυτικῆς Θράκης στοὺς Βουλγάρους, ὁ Ἰωακείμ ἐξεδιώχθη τῆς ἕδρας του καὶ κατέφυγε ἀρχικῶς εἰς Θεσσαλονίκην, εἶτα δὲ εἰς τὴν Ἀθήναν ἕως τὴν 5-12-1942 ὅτε καὶ μετετέθη προσωρινῶς εἰς τὴν Μητρόπολιν Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου. Εἰς τὴν κενωθεῖσαν Μητρόπολιν Ξάνθης νέος ποιμενάρχης χειροτονήθη τήν 13-12-1942 ὁ Ἰωακείμ Σμυρنيώτης, ὁ ὁποῖος ἐγκαταστάθηκε στήν Ξάνθη μόλις στίς ἀρχὰς τοῦ 1945, μετὰ τὴ φυγὴ τῶν Βουλγάρων, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἐγκαταστήσει στήν Ξάνθη Βούλγαρον σχισματικὸν ἱεράρχην, τὸν Κύριλλον. Τὴν 12ην Δεκεμβρίου τοῦ 1945 ἐπανέρχεται στήν Μη-

τρόπολιν Ξάνθης κατόπιν ἀμοιβαίας μεταθέσεως τοῦ Ἰωακείμ Σμυρنيώτη στὸ Κιλκίς.

Στίς 11 Δεκεμβρίου 1953 μέ βεβαρυσμένην ἀπὸ μακροῦ χρόνου τὴν ὑγείαν του, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ Μακαριστὸς Μητροπολίτης Ἰωακείμ. Ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία ἐψάλλη τὸ Σάββατον 12 Δεκεμβρίου 1953 εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν ναὸν τοῦ Τιμίου Προδρόμου ὑπὸ τῶν Σεβασμιωτῶν Μητροπολιτῶν Φιλίππων Χρυσοστόμου (τοῦ μετέπειτα Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν), Κασσανδρείας Καλλινίκου καὶ Ζιχνῶν Ἀγαθαγγέλου.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀρχιερατείας τοῦ Ἰωακείμ στήν Ξάνθη πρωτολειτούργησε τὸ σχολικὸ ἔτος 1945-1946 ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ Ξάνθης. Ὁ Ἰωακείμ ἠδυνήθη νὰ ἀσχοληθῇ συγχρόνως μέ τὸ ποιμαντικὸν του ἔργον καὶ μέ τὴν συγγραφὴν μελετῶν. Ἐκδοθέντα ἔργα του τυγχάνουν:

α) Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Μοσχολόλεως, Ἀθήναι 1939.

β) Ἡ Μοσχόπολις 1330-1930, Θεσσαλονίκη 1957.

Ἐπὶ τῆς ἀρχιερατείας τοῦ νῦν Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ξάνθης κ.κ. Παντελεήμονος συνεστήθη μέ πρωτοβουλία καὶ χορηγία τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιμανδρίτου Ἀνθίμου Ἀραμπατζόγλου, γόνου τῆς πόλεως μας καὶ πνευματικοῦ τέκνου τοῦ Ἰωακείμ Μαρτινιανοῦ, τὸ Ἰωακείμιον Ἰδρυμα Ὑποτροφίῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ξάνθης, πού χορηγεῖ ὑποτροφίας στοὺς φοιτητὰς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. πού τυγχάνουν ἀπόφοιτοι τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Ξάνθης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Επιμέλεια:

Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη
Πρωτοσυγγέλλου

ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ

Συνήλθε από 1 έως 3 Ὀκτωβρίου, σέ τακτική συνεδρία, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Συζητήθηκαν ἐπίκαιρα θέματα καί ὑπηρεσιακά ζητήματα καί δόθηκαν λύσεις καί κατευθύνσεις.

Ἐπίσης ἀπό 4 ἕως 6 Νοεμβρίου, συνήλθε σέ ἔκτακτη συνεδρίαση ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μέ μοναδικό θέμα τήν ἀντιμετώπιση τοῦ ἀνακύψαντος ζητήματος τῶν σχέσεων μέ τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, μέ ἀφορμή τήν ἀνάγκη πληρώσεως τῶν κενῶν μητροπολιτικῶν ἐδρῶν Θεσσαλονίκης καί Ἐλευθεροπόλεως.

ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ

Μέ τήν πρέπουσα λαμπρότητα ἡ Μπόλη τῆς Ἐάνθης ἐόρτασε τήν 84ῃ ἐπέτειο τῶν Ἐλευθεριῶν τῆς. Στίς λατρευτικές ἐκδηλώσεις μέ τήν ὑπόδοχή τῆς Ἱεράς Εἰκόνας τῆς Παναγίας Ἀρχαγγελιωτίσσης, τόν Μεγάλο

Ἐσπερινό, τήν Θεία Λειτουργία καί τήν Δοξολογία, συμμετεῖχαν προσκεκλημένοι τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας, οἱ Σεβασμώτατοι Μητροπολίται: Σταυροπηγίου κ.κ. Ἀλέξανδρος καί Αὐλῶνος κ.κ. Χριστόδουλος.

Ἡ ἐορτή τῶν Ἐλευθεριῶν ἐορτάστηκε καί στήν Ἀθήνα ἀπό τοῦς ἐν Ἀθήναις Συλλόγους Ἐανθιωτῶν μέ Θεία Λειτουργία καί Δοξολογία πού τελέσθηκε ἀπό τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας, τήν Κυριακή 12 Ὀκτωβρίου στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Γεωργίου Καρύκη.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΕΣ ΝΕΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ

Σέ χειροτονίες νέων κληρικῶν προέβη ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ.κ. Παντελεήμων κατά τό παρελθόν τρίμηνον. Πιό συγκεκριμένα ἐχειροτόνησε:

Τόν π. Ἀλέξανδρο Τσερπίδη, τήν 21ην Σεπτεμβρίου εἰς Διάκονον, τήν δέ 21ην Νοεμβρίου εἰς Πρεσβύτερον.

Τόν π. Ἰωάννην Μακρίδην, τήν 26ην Ὀκτωβρίου εἰς Διάκονον, τήν δέ 8ην Νοεμβρίου εἰς Πρεσβύτερον.

Τόν π. Γρηγόριον Σεβαστόπουλον, τήν 9ην Νοεμβρίου εἰς Διάκονον, τήν δέ 22αν Νοεμβρίου εἰς Πρεσβύτερον.

Τόν π. Εὐάγγελον Μουντούρον εἰς Διάκονον τήν 30ην Νοεμβρίου.

Τόν π. Γρηγόριον Μουρούνην, τήν 4ην Δεκεμβρίου εἰς Διάκονον, τήν δέ 7ην Δεκεμβρίου εἰς Πρεσβύτερον.

Τό περιοδικό μας εὔχεται σέ ὄλους καλή διακονία στόν ἀμπελῶνα τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΑΣ ΣΕ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΗ, ΛΑΜΙΑ ΚΑΙ ΚΕΡΚΥΡΑ

Τήν Κυριακή 5 Ὀκτωβρίου ὁ Σεβασμιότατος Μητροπολίτης μας μετέβη στήν Ἐλευθερούπολη, διά τό τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνο τοῦ Μακαριστοῦ Μητροπολίτου Ἐλευθερούπολεως κυροῦ Εὐδοκίμου, πού τελέσθηκε στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Ἐλευθερίου, μέ τήν παρουσία τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν: Δράμας κ.κ. Διονυσίου, Φιλίππων κ.κ. Προκοπίου, Αὐλῶνος κ.κ. Χριστοδούλου καί Σύρου κ.κ. Δωροθέου.

Μετά ἀπό πρόσκληση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ.κ. Νικολάου, ὁ Σεβ.Ποιμενάρχης μας, μετέβη στίς 17 Ὀκτωβρίου στήν Λαμία, διά τήν ἑορτήν τοῦ πολιοῦχου τῆς Ἀποστόλου Λουκᾶ. Στίς λατρευτικές ἐκδηλώσεις συμμετεῖχαν καί οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Κασσανδρείας κ.κ. Νικόδημος καί Ζιχνῶν κ.κ. Ἱερόθεος.

Ἐπίσης τήν 2αν Νοεμβρίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας συμμετεῖχε μαζί μέ τον Σεβ. Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος κ.κ. Θεόκλητο στίς ἑορταστικές ἐκδηλώσεις διά τόν Ἅγιον Σπυρίδωνα στήν Κέρκυρα, προσκεκλημένος τοῦ οἰκείου ἱεράρχου, Μητροπολίτου Κερκύρας κ.κ. Νεκταρίου.

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΓ. ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΘΕΟΥ

Τήν Πέμπτη 23 Ὀκτωβρίου τελέσθηκε στόν Ἱερό Καθεδρικό Ναό τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ἡ ἀρχαιοπρεπής Θεία Λειτουργία τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου. Πλήθος πιστῶν προσήλθε στήν Θεία μετάληψη πού ἔγινε κατά τό ἀρχαῖο ἱεροσολυμίτικο τυπικό. Τῆς Θείας Λειτουργίας προέστη ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΩΝ

Στό Πνευματικό Κέντρο τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως πραγματοποιήθηκε στίς 26 Ὀκτωβρίου ἡ συνάντηση τῶν στελεχῶν τοῦ κατασκηνωτικοῦ ἔργου. Τήν συνάντηση εὐλόγησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας καί ἔγινε γόνιμος διάλογος γιά τήν λειτουργία τῶν κατασκηνώσεων.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ

Τά ἐγκαίνια τοῦ ἀνακαινισθέντος Ἱεροῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς στόν ὄρεινό οικισμό τοῦ Χαλεπίου, ἐτέλεσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας τήν Κυριακή 23ην Νοεμβρίου. Παρά τίς ἀντίξοες καιρικές συνθήκες παρέστη πλήθος πιστοῦ λαοῦ.

ΣΥΝΑΞΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ

Στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Τιμίου Προδρόμου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας συνεκάλεσε σύναξη τῶν Πνευματικῶν - Ἐξομολόγων πού διακονοῦν τό ἱερό μυστήριον στίς ἐνορίες καί τά σχολεῖα τῆς Μητροπολιτικῆς μας περιφέρειας. Ὁ ποιμενάρχης μας

ἔδωσε συμβουλές καί νουθεσίες γιά τήν περίοδο τῆς τεσσαρακοστῆς τῶν Χριστουγέννων, ὅπου παρατηρεῖται συρροή πιστῶν στό Μυστήριό τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΚΑΤΗΧΗΤΩΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Στίς 3 Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε στό Κέντρο Νεότητος καί Πολιτισμοῦ τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως συνάντηση τῶν κατηχητῶν πού διακονοῦν στό ὑψηλό ἔργο τῆς κατηχήσεως τῆς νεότητος.

Στή συνάντηση πού ἔγινε παρουσία τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας, ὁμίλησε ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. π. Παῦλος Ἰωάννου, Γραμματεὺς τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς τῆς Νεότητος.

ΑΙΜΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΙΚΩΝ

Πραγματοποιήθηκε τήν 17ην Δεκεμβρίου ἡ ἐτήσια τακτική αἰμοδοσία τῶν κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως. Κατ' αὐτήν συγκεντρώθηκε ἱκανός ἀριθμός μονάδων αἵματος πού ἐμπλούτισε τήν ὑπάρχουσα Τράπεζα αἵματος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως στό Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομεῖο Ξάνθης.

ΘΥΡΑΝΟΙΞΙΑ ΚΑΤΑΚΟΜΒΗΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Τά Θυρανοίξια τῆς κατακόμβης τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τέλεσε παρουσία τῶν Ἀρχῶν τῆς πόλεως καί πλήθους πιστῶν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ.κ. Παντελεήμων τήν 20ην Δεκεμβρίου. Ἀπό τήν ἡμέρα αὐτή, οἱ δραστηριότητες τῆς ἐνορίας μεταφέρονται πλέον στόν ἀνεγειρούμε-

νο Ἱερό Ναό.

Εὐχόμεθα σέ σύντομο χρονικό διάστημα νά ἔχουμε τήν χαρά νά τελέσουμε καί τά θυρανοίξια τοῦ κυρίως ναοῦ πού θά εἶναι ὁ μεγαλύτερος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΣΕΠΗΣ ΕΤΟΥΣ 2004

Κυκλοφόρησε τό ἡμερολόγιο τσέπης τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως γιά τό νέο ἔτος 2004. Φέτος τό ἡμερολόγιο εἶναι ἀφιερωμένο στό φυσικό περιβάλλον. Πλούσιο σέ φωτογραφικό ὕλικό ἀπό τόν φυσικό πλοῦτο τῆς περιοχῆς μας, περιέχει διάφορα ἄρθρα περὶ τῆς σχέσεως τῆς Ἐκκλησίας μέ τό περιβάλλον καί συμπληρώνεται ὅπως κάθε χρόνο μέ τά διοικητικά στοιχεῖα, τά τηλέφωνα διαφόρων ὑπηρεσιῶν τοῦ Νομοῦ μας καί ὅλες τίς τοπικές πανηγύρεις κατά μήνα.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ

Τήν Παρασκευή, 19 Δεκεμβρίου στό Πνευματικό Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἔγινε ἡ γιορτή τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Τα παιδιά μέ τά ποιήματα καί τά τραγούδια δημιούργησαν μιὰ πανηγυρική ἀτμόσφαιρα καί μετέφεραν μέ τήν ἀπλότητα καί τήν παιδικότητά τους τό μήνυμα τῶν Χριστουγέννων, μήνυμα ἀγάπης καί εἰρήνης.

Τήν ἑορτή, πού παρηκολούθησε πλῆθος γονέων καί φίλων τῶν παιδιῶν πού συμμετεῖχαν, τίμησε μέ τήν παρουσία του ὁ Σεβασμιώτατος πού ἐπισφράγισε μέ τόν χαιρετισμό του τό πρόγραμμα τῆς ἐκδήλωσής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2003

● Η ΑΡΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ Σεβ. Μητροπολίτου Ξάνθης κ.κ. Παντελεήμονος	1	Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη	37
● ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ Ἀρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη	3	● ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗ ΜΑΝΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ Σεβ. Μητροπολίτου Ξάνθης κ.κ. Παντελεήμονος	41
● Η ΜΕΡΙΜΝΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΑΦΗ ΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 19 ^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 20 ^{ΟΥ} Ἰωάννη Μ. Μπακιρτζή	5	● ΤΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩ- ΣΕΩΣ Ἀρχιμ. Θεοχάρη Μπουριάογλου.....	43
● ΝΟΜΟΣ Ἡ ΠΡΟΣΩΠΟ Πρωτ. Γεωργίου Ἀναγνωστόπουλου	7	● ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΤΟΥ Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη	45
● ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΕΣ 30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ Νικολάου Φωτιάδη	9	● ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗ ΝΕΑ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ Ἀρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη	46
● ΣΤΑΥΡΟΣ, Η ΤΗΣ ΑΜΑΡΤΙΑΣ ΚΑΤΑΡ- ΓΗΣΙΣ Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανου	11	● ΟΙ ΚΡΙΤΑΙ ΜΑΣ Ἀρχιμ. Ἀθηναγόρου Καραματζάνη	48
● Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΙΓΝΑΤΙΟ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη	13	● Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΙΓΝΑΤΙΟ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη	50
● Ο ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΑΒΔΗΡΩΝ Γεωργίου Χ. Τσιγάρα	15	● ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΙΣΤΕΩΣ Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανου	52
● ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη	17	● 27 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1922. Ο ΜΑΡΤΥΡΙΚΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ Νικολάου Φωτιάδη, Ἀντ/γου ἐ.ἀ.....	54
● ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ Σεβ. Μητροπολίτου Ξάνθης κ.κ. Παντελεήμονος	21	● Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ Χρήστου Ἀναγνωστόπουλου	56
● ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ Κων/νου Μοράρου	23	● ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη	58
● ΠΟΣΟ “ΜΙΑ” ΕΙΝΑΙ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΑΣ; Ἀρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη	25	● ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2003 Σεβ. Μητροπολίτου Ξάνθης κ.κ. Παντελεήμονος	61
● Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΙΓΝΑΤΙΟ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη	27	● Ο ΘΕΟΣ ΕΦΑΝΕΡΩΘΗ ΕΝ ΣΑΡΚΙ Ἀρχιμ. Παύλου Ιωάννου	63
● ΣΗΜΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ..... Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη	29	● ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑ Ἀρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη	66
● Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ Γεωργίου Χ. Τσιγάρα	30	● Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΙΓΝΑΤΙΟ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη	68
● Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΓΝΩΣΙΟΛΟΓΙΑ Πρωτ. Γεωργίου Ἀναγνωστόπουλου	32	● ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ ΤΟΥ 2004 Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανου	70
● ΔΙΑΔΑΣΚΑΛΕ, ΗΝΕΓΚΑ ΤΟΝ ΥΙΟΝ ΜΟΥ ΠΡΟΣ ΣΕ Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανου	34	● Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ.....	72
● ΠΡΩΤΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟ Β.Μ.	36	Η ΑΓΓΕΛΟΦΥΛΑΚΤΗ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ Δημητρίου Α. Μανριδή	73
● ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη	37	● ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜ ΜΑΡΤΙΝΙΑΝΟΣ 1875-1953 Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη	75
		● ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη	77

Άπο τά “Ελευθέρια” τής πόλεως.

Άπο τήν Χριστουγεννιάτικη γιορτή τών Κατηχητικῶν Σχολείων.

Ἀπὸ τὴν ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, Πολιοῦχου Λαμίας.

Ἀρχαιοπρεπὴς Θεία Λειτουργία τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου στὸν Ἱ. Καθεδρικό Ναό τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας.